U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Lenky Krupičkové a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **B. T.,** zastoupen JUDr. Ing. Jiřím Špeldou, Šafaříkova 666/9, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 19. 2. 2018, č. j. 32 Az 51/2016 - 59,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Odměna advokáta JUDr. Ing. Jiřího Špeldy **se určuje** částkou 4 114 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I.

[1] Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky (dále jen „žalovaný“) rozhodnutím ze dne 10. 11. 2016, č. j. OAM-778/ZA-ZA06-ZA02-2016, žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) neudělilo.

II.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“), který ji rozsudkem ze dne 19. 2. 2018, č. j. 32 Az 51/2016 – 59, zamítl.

III.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Navrhl, aby

Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Současně navrhl, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek.

Stěžovatel uvedl, že je v Gruzii perzekuován pro své členství v politické straně Sjednocené národní hnutí (dále jen „UNM“), zejm. ze strany policie. Má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu zastávání politických názorů. Nesouhlasí s hodnocením žalovaného a krajského soudu, kteří nezohlednili jeho tvrzení uvedená ve správním řízení. Ze zprávy Human Rights Watch 2016 ze dne 27. 1. 2016 vyplývá, že v Gruzii dochází k politicky motivovanému stíhání a složky výkonné moci pokračují v užívání mučení pro politické oponenty. Stěžovatel je přitom osobou vystavenou politicky motivované likvidaci a v případě návratu mu hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy. Stěžovatel se nepokusil vyhledat pomoc u gruzínských státních orgánů, neboť právě tyto jej pronásledují. Stěžovatel nemůže prokázat své potíže v Gruzii jinak než vlastní výpovědí. Připouští-li informace o zemi původu politicky motivované pronásledování a stěžovatel toto pronásledování tvrdí, není důvodu, aby žalovaný a krajský soud považovali jeho tvrzení za nedoložené. Správní orgán měl vyjít v prvé řadě z jeho výpovědi a z jím uváděných důvodů, pro které o mezinárodní ochranu žádá a které dostatečně přesvědčivě vysvětlil.

IV.

[4] Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém neshledal námitky stěžovatele důvodnými. Odkázal na obsah spisu a na závěry učiněné krajským soudem. Navrhl kasační stížnost odmítnout pro nepřijatelnost, popř. zamítnout pro nedůvodnost.

V.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[6] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Přesahem vlastních zájmů, který ve věcech azylu jedině vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud také nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že se kasační stížnost týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu nebo byly řešeny rozdílně. Přijatelná může být kasační stížnost také tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat především tehdy, nerespektoval-li krajský soud ustálenou judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, nebo krajský soud v konkrétním případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. K tomu srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006 - 59, ze

dne 22. 5. 2013, č. j. 6 Azs 11/2013 - 18, ze dne 19. 6. 2013, č. j. 7 Azs 13/2014 - 52, a ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 3.

[7] Lze tedy shrnout, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo plně v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešeny; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou v judikatuře řešeny rozdílně; (3) bude třeba učinit judikaturní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

[8] V dané věci nevyvstala žádná právní otázka, která by dosud nebyla v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešena, popř. byla řešena rozdílně. Krajský soud se nedopustil ani zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele. Krajský soud posoudil věc v souladu s konstantní judikaturou, od které neshledal Nejvyšší správní soud důvod se odchýlit.

[9] Otázkou pronásledování pro zastávání určitých politických názorů a odůvodněného strachu z pronásledování, či obavy z hrozby závažné újmy se Nejvyšší správní soud v minulosti opakovaně zabýval (např. rozsudky zdejšího soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82, ze dne 23. 5. 2012, č. j. 6 Azs 13/2012 - 80, ze dne 7. 6. 2016, č. j. 10 Azs 70/2016 - 33, ze dne 4. 1. 2018, č. j. 10 Azs 254/2017 - 40). K tomu, aby mohla být životní situace stěžovatele právně kvalifikována jako pronásledování či odůvodněná obava z pronásledování, je proto třeba, aby bylo „přiměřeně pravděpodobné“, že stěžovatel bude v případě návratu do země původu čelit pronásledování pro příslušnost ke hnutí. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82 uvádí, že: „*Přiměřená pravděpodobnost nežádoucího důsledku návratu do země původu je dána tehdy, bývá-li tento důsledek v případech obdobných případu žadatele nikoli ojedinělý. Neznamená to, že pravděpodobnost, že nežádoucí důsledek nastane, musí být nutně vyšší než pravděpodobnost, že nenastane, nýbrž to, že k nežádoucímu důsledku v případech obdobných případu žadatele dochází natolik často, že s ním ten, komu takový následek hrozí, musí počítat jako se vcelku běžným jevem, a nikoli jako s jevem toliko výjimečným.*“ Na výsledek azylového řízení mají v tomto ohledu nepochybně zásadní vliv skutečnosti uváděné samotným žadatelem o azyl, jejichž obsah správní orgán konfrontuje se svými vlastními zjištěními a shromážděnými informacemi o aktuální politické situaci v zemi původu, resp. o postavení členů dané politické strany.

[10] Z výpovědi stěžovatele vyplynulo, že je řadovým členem politické strany, nikoli politicky exponovanou osobou. Jeho politická činnost v průběhu voleb konaných v roce 2012 spočívala v práci koordinátora v určité oblasti v Tbilisi, v šíření informací a konání předvolebních průzkumů. Kdy přesně se předmětné parlamentní volby konaly ani to, kdy mu byla odebrána stranická legitimace, si nepamatuje. Účastnil se setkávání občanů, ale aktivně na nich nikdy nevystupoval. Dále z výpovědi stěžovatele vyplynulo, že po svém nuceném odchodu ze služeb prezidentova doprovodu v roce 2012 našel ještě v tom samém roce práci v bance, kde pracoval až do roku 2015. Sám korigoval své tvrzení, že z banky nebyl propuštěn z politických důvodů, ale v důsledku její restrukturalizace. Stěžovatel nevyhledal žádnou pomoc v souvislosti s tvrzenou šikanou od policie (zadržování, vazba, prohlídky, drogové testy) a v časově shodné době se sám o místo u policie ucházel.

[11] Zprávy o Gruzii, které tvoří součást správního spisu, sice připouštějí, že v zemi může docházet k politicky motivovanému stíhání osob, nicméně toto riziko vztahují toliko k vysoce postaveným členům strany UNM, ať už na úrovni státní správy či místní samosprávy (viz Informace MZV ČR č. j. 101308/2013-LPTP ze dne 20. 5. 2013 a č. j. 93501/2014-LPTP ze dne 10. 2. 2014), úředníkům, kteří sloužili za předchozí vlády vedené UNM a politickým aktivistům (výroční zpráva Human Rights Watch 2016 ze dne 27. 1. 2016). Mezinárodní pozorovatelé chválí reformní proces, který v zemi započal. Apelují zejména na zlepšení v oblasti trestního soudnictví, svobody médií a volebního systému. Zpráva Svoboda ve světě 2016 - Gruzie, Freedom House, ze dne 27. 1. 2016 nicméně poukazuje na to, že: „*řada osvobozujících rozsudků a odsouzení naznačily pozoruhodný stupeň nezávislosti soudů v řízení případů.*“ (srov. č. l. 23 správního spisu). Nadto lze ze zpráv vyčíst mírné zlepšení situace v Gruzii v otázce zachování osobních svobod, v nezávislém soudním procesu, politické pluralitě. Ze zpráv dále plyne, že v zemi funguje i možnost uplatnění práv občana na různých úrovních, vč. odvolání a přezkumu. Je možné se reálně domáhat prověření postupů policie, v zemi má rovněž poměrně silné postavení veřejný ochránce práv. Taktéž v zemi fungují soukromé právní kanceláře zabývající se trestním právem obhajující právě členy UNM (informace poskytnuté zastupitelským úřadem v Tbilisi pro účely Ministerstva vnitra ČR).

[12] Z informací o aktuální politické situaci v Gruzii vyplývá, že u řadového člena strany, kterým stěžovatel byl či je, není pronásledování v současné době „přiměřeně pravděpodobné“ ve smyslu judikatury Nejvyššího správního soudu. Tvrzené pronásledování z politických důvodů nevykazuje takovou intenzitu, aby bylo možné konstatovat naplnění azylově relevantního důvodu podle § 12 azylového zákona. Stěžovatel ve svých výpovědích nijak neprokázal, že by se svou situací jakožto řadový člen vymykal ze skupiny přívrženců UNM takovým způsobem, který by zakládal důvodnost jeho obav z návratu do Gruzie. Nejvyšší správní soud proto souhlasí se závěry, které v tomto ohledu učinil žalovaný i krajský soud.

[13] Žalovaný a následně i soud se důkladně zabývali i otázkou udělení azylu za účelem sloučení rodiny (§ 13 zákona o azylu), humanitárního azylu (§ 14 zákona o azylu), resp. doplňkové ochrany (§14a zákona o azylu) stěžovateli, a věc posoudili v souladu s konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu.

[14] Vzhledem ke skutečnosti, že žádnému rodinnému příslušníku stěžovatele nebyl udělen azyl v ČR, nebyly dány zákonné předpoklady pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny podle § 13 zákona o azylu.

[15] Otázkou udělení humanitárního azylu se Nejvyšší správní soud zabýval v řadě svých rozhodnutí. Humanitární azyl je ze své povahy výjimečný institut, který se uděluje například osobám těžce postiženým, těžce nemocným, či osobám, které pocházejí z oblastí, jež jsou významně postiženy humanitární katastrofou způsobenou lidskými či přírodními faktory (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55) a je koncipován jako dobrodiní státu, a nikoli jako právo na přiznání azylu. Správní orgán o humanitárním azylu rozhoduje na základě správního uvážení; míra volnosti uvážení správního orgánu je limitována pouze zákazem libovůle (srov. např. rozsudek

Nejvyššího správního soudu ze dne 19. května 2004, č. j. 5 Azs 60/2004 - 52). V dané věci k překročení uvedené míry nedošlo. Žalovaný své závěry komplexně odůvodnil v rozhodnutí. Krajský soud pak jeho rozhodnutí přezkoumal z hlediska dodržení procesních předpisů, nevybočení z mezí správního uvážení a řádného odůvodnění. Nejvyšší správní soud neshledal v hodnocení této otázky žádné zásadní pochybení.

[16] K udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu správní orgán přistoupí, hrozí-li žadateli skutečné nebezpečí vážné újmy, přičemž nemůže využít ochrany státu, jehož je státním občanem. Za vážnou újmu se považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení, vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Blíže viz např. rozhodnutí ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 463/2004 - 43, ze dne 17. 2. 2011, č. j. 1 Azs 31/2010 - 69, ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 - 82, ze dne 21. 5. 2008, č. j. 2 Azs 48/2007 - 71, ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 - 68 atp. V případě stěžovatele nebyly zjištěny skutečnosti způsobilé založit vážnou újmu podle § 14a zákona o azylu (stěžovatel není tamními úřady vyšetřován, stíhán ani souzen, trest smrti mu nehrozí, stejně jako ohrožení z důvodu existence vnitřního nebo mezinárodního konfliktu). Pro úplnost Nejvyšší správní soud uvádí, že podle sdělení zastupitelského úřadu v Tbilisi se postavení občanů Gruzie po návratu do vlasti po neúspěšné žádosti o mezinárodní ochranu nikterak neliší od rezidentů.

[17] K nepřezkoumatelnosti správních a soudních rozhodnutí lze pak poukázat na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 16. 12. 2008, č. j. 1 Ao 3/2008 - 36, publ. pod č. 1795/2009 Sb. NSS. Krajský soud postupoval v souladu s touto judikaturou. Rozhodnutí krajského soudu je řádně odůvodněno, je srozumitelné, je opřeno o relevantní důvody a je z něj zcela zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Nejvyšší správní soud neshledal v rozsudku krajského soudu žádné zásadní pochybení.

[18] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uvedené v kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud neshledal žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Proto kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[19] O přiznání odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud nerozhodoval, neboť podání kasační stížnosti má odkladný účinek ze zákona (§ 32 odst. 5 zákona o azylu).

[20] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[21] Ustanovenému zástupci stěžovatele Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za jeden úkon právní služby - podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5. téže vyhlášky], k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky). Vzhledem k tomu, že advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, odměna je dále zvýšena o částku odpovídající této dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Částka daně, vypočtená podle citovaného zákona, činí 714 Kč. Celkem tedy odměna ustanoveného advokáta činí částku ve výši 4 114 Kč. Tato částka mu bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. května 2018

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu